

ТРАДИЦІЇ НАШОЇ ШКОЛИ

ОСВІТА – ПРІОРИТЕТ АСОЦІАЦІЇ «УКРАЇНСЬКО-ГРЕЦЬКА ДУМКА»

ІРИНА ПЯСЕЦЬКА **ВІКТОРІЯ ТИМЧИШИН**

педагоги Української недільної школи при Асоціації українсько діаспори в Греції "Українсько-Грецька Думка"

*«Школа – це майстерня,
де формується думка
підростаючого покоління,
треба міцно тримати її
в руках, якщо не хочеш
випустити з рук майбутнє».*

Анрі Барбюс

ТРОШКИ ІСТОРІЇ

Нація, яка себе поважає, думає про освіту та виховання. В історії людства існували різні політичні режими: тоталітарні, авторитарні, демократичні. Всі вони опиралися на виховання молоді в душі своїх потреб. Нашою Україною впродовж невеликого проміжку історії, пронеслися всі ці режими – то зміцнюючи, то руйнуючи її. Одні запити на виховання змінювали інші з шаленою швидкістю, знищуючи стереотипи, замінюючи їх. Починаючи з початку минулого століття кожна наступна генерація виховувалася в абсолютно різних світоглядах.

Тоді почалася і масова міграція українців. Саме українська діаспора зберігала правду нашого народу від повного винищення. Українці, опинившись поза межами своєї батьківщини з економічних чи політичних причин, гуртувалися, намагалися не втратити свою ідентичність. Для цього створювалися діаспорні школи. Особливо багато їх було в Канаді, Аргентині, Австралії, де існувала найчисельніша українська діаспора. Стів Возняк, Квітка Цісик, Джек Паланс, Ігор Сікорський, Серж Лифар – це лишень маленький список діаспорян, що прославили Україну в світі.

Після відновлення нашої державності, країна переживала тяжкі економічні часи. Багато людей, рятуючись від злиднів, виїхало за кордон, в основному, до Європи. Так з'явилася "четверта хвиля" еміграції. Отже, коли в Греції на початку 90-тих з'явилися перші українці, з часом виникла потреба в українській школі.

Перша українська школа в Атенах була створена в 1998 році при греко-католицькій церкві Св. Трійці, за ініціативи Блаженнішого Святослава Шевчука та Галини Маслюк, голови Товариства

«Журавлиний Край». Після певних трансформацій думки розійшлися, школа стала п'ятиденною. Діти навчалися тільки українською, і не мали змоги інтегруватися в місцеве суспільство. Це зменшувало їхні шанси досягти чогось в майбутньому. Грецька освітня система демократична, дає змогу вчитися всім охочим. Тому незабаром, не тільки діти зі змішаних сімей, але і з чисто українських, надали перевагу навчанню в грецьких школах. З'явилася небезпека повної асиміляції маленьких українців. Альтернативою, звичайно, стала українська недільна школа. Так, в 2003 році при Асоціації, яка в 2002 році під тягарем обставин перейменувалася з "Журавлиного краю" в «Українсько-Грецьку Думку», була заснована перша Українська недільна школа в Греції.

ПРО НАШУ ШКОЛУ

На сьогоднішній день у школі працює колектив висококваліфікованих педагогів. Всі ми разом, і кожен у сфері своєї спеціальності, намагаємося дати нашим дітям якомога більше знань, а, найголовніше, прищепити любов до України.

У травні 2018 року, наша школа урочисто відсвяткувала своє п'ятнадцятиліття. Для молоді діаспори це поважний вік. П'ятнадцять років поспіль ми навчаємо підростаюче покоління рідної мови, історії, традицій. На ювілей школи, який відзначався разом з 20-літнім ювілеєм Асоціації, приїжджав Голова Світового Конгресу Українців, пан Євген Чолій. Серед гостей – представники Посольства України в Грецькій Республіці на чолі з Тимчасово повіреним у справах України в Греції Наталею Косенко, парох української греко-католицької парафії, о. Андрій Твердохліб, вчителі та учні суботньої школи при Культурно-освітньому

центрі «Берегиня», Асоціація «Український Журавлиний Край», НПО «Борисфен», українські та грецькі друзі нашої Асоціації «Українсько-Грецька Думка».

Наша школа користується значним авторитетом серед батьківської та педагогічної громади, й неабиякою любов'ю дітей – учнів та вихованців. Значною мірою на це впливає атмосфера, що панує у закладі, адже наші педагоги пам'ятають – всі діти різні, а кожний новий суботній день є неповторним, і приносить безцінний життєвий досвід. Безперечно, в житті як дітей, так і педагогів, не буває двох однакових днів, у нашому випадку субот, однак є те, що стало нашими незмінними атрибутами й ритуалами – традиціями.

ПРОВІДНИЙ НАПРЯМОК ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛИ

Від узгодженості зусиль і єдності вимог до учнів у сім'ї та школі чималою мірою залежить підвищення ефективності навчання, розвитку та виховання. Пріоритетом нашої діаспорної школи є національно-патріотичне виховання, як базової якості особистості. Воно закладає підвалини для формування свідомих нинішніх і прийдешніх поколінь.

ТРАДИЦІЇ У РОБОТІ З ПЕДАГОГАМИ. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Для ефективного існування школи необхідне науково-методичне забезпечення, співпраця з інституціями в Україні та діаспорі. Коли в серпні цього року МІОК (Міжнародний інститут освіти та культури) анонсував проведення Першого світового форуму суботніх та недільних шкіл, ми одразу ж заявили. Четверо вчителів нашої школи відправилися до Львова: Любов Грабна, Олена Хіміч, Вікторія Тимчишин та вихователька дитячого садочка Наталія Смоляник. Пані Ірина Ключковська, директорка Міжнародного інституту освіти і культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка», та її команда, зустрічали гостей з 36-ти країн світу. Метою Форуму (Стор. 36) було познайомитися і потоваришувати між собою, поділитися досвідом, здобутками, ідеями, почути колег з різних куточків світу та України, створити платформу для професійної та особистісної комунікації. Завдячуючи МІОКу, додому всі повернулися з новими ідеями, планами, мріями. Багато з надбань вже вдалося втілити в нашій школі: ввели новий предмет – народознавство, провели майстер-класи, налагодили спілкування з українськими школами інших країн.

Наші вчителі постійно вдосконалюються. В кінці року на базі нашої школи відбувся дводенний

семінар підвищення кваліфікації, для всіх українських шкіл Атен (Стор. 172). Наші вчителі по можливості беруть участь у різноманітних вебінарах, курсах підвищення кваліфікації Міністерства освіти та науки України.

Наша школа включилася у ще один інноваційний експериментальний проект – «Впровадження структурно-функціональної моделі забезпечення комплексної підтримки україномовної освіти за кордоном». Дослідження має на меті вивчення проблем діаспорного шкільництва на основі вивчення досвіду і аналізу труднощів кожної окремо взятої країни-учасниці експерименту, планується розробити певну модель української школи як ресурсного центру українства за кордоном з такою організаційною системою, яка буде задовольняти українських мігрантів. Ця система мала би працювати у взаємодії МОН, МЗС, країна міграції, українська громада, церква.

В цьому експерименті окрім нашої беруть участь українські недільні школи з Австрії та Португалії. Проект відбувається під керівництвом професорки, докторки психологічних наук, голови Товариства «Родина Кольпінга» Катерини Островської.

СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Цього року наша школа стала класичною діаспорною школою – відмовилася від загальноосвітніх предметів, перейшовши тільки на українознавчі. Розробляючи програму з народознавства, вчителька Галина Борик взяла за основу надбання та ідеї як українських, так і діаспорних шкіл. На цих заняттях діти вивчають в комплексі культуру, традиції та звичаї різних регіонів України. Також у школі проведено ряд заходів, присвячених церковним і державним святкам нашої країни. Одним з нововведень був перегляд українських класичних фільмів: «Сватання на Гончарівці», «Захар Беркут», «Тореадори з Васюківки» та інші. Адже, як кажуть греки: одне зображення – тисяча слів.

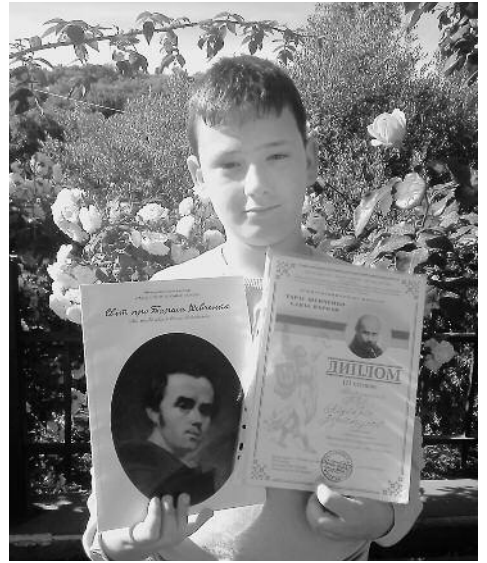
Незважаючи на те, що ми знаходимося далеко від батьківщини, нашими пріоритетами як педагогів, є не тільки навчання та виховання дітей, але і самоосвіта. Для нашої школи 2018 рік, безперечно, був надзвичайно плідним на зачини. В

листопаді була підписана угода про побратимство між нашою школою і Київською спеціалізованою школою I-III ступенів № 139 з поглибленим вивченням математики. Директорка київської школи Оксана Усенко та голова діаспорного товариства Галина Маслюк знайшли спільні інтереси – в Атепах учні вивчають мову, історію та культуру України, а в Києві – понад сто дітей вже другий рік поспіль освоюють новогрецьку мову, із задоволенням відкриваючи через неї цивілізацію древньої Еллади. Приємно, що ця співпраця започаткувалася за ініціативи Союзу греків України та її віце-президента Миколи Корецького. Таким чином, українсько-грецькі стосунки мають неабиякий потенціал розвитку!

УЧАСТЬ ДІТЕЙ В ПРОЕКТАХ ТА КОНКУРСАХ

В нашій школі вже склалася традиція проводити свято Першого та Останнього дзвоника в парку Гуді – мальовничому куточку Атен. Це найулюбленіше місце українців, адже тут стоїть наш Кобзар. Урочиста лінійка, покладання квітів до пам'ятника Тараса Шевченка, декламування віршів – ритуали, що творять нашу історію, українців у Греції, та роблять наш заклад відмінним від інших. “Вітчизна – це не хтось і десть, Я – теж Вітчизна”, – писав Іван Світличний. І навіть, якщо ти, українець, народився і виріс не в Україні, ти є її частинкою, носієм духовної і культурної спадщини нашого народу.

Наші учні традиційно беруть участь у різноманітних всеукраїнських проєктах та конкурсах. На VIII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка, що проводився під егідою Міністерства освіти і науки України, учні Курагеу Мар'яна і Драб Юліана, надіслали свої твори-мініатюри, а Перікліс Агріопулос – свій малюнок. Дипломи за почесні друге і третє місця Мар'яні та Періклісу були передані до нашої школи через посольство України в Грецькій Республіці. Для дітей діаспори має велике значення можливість разом з однолітками з України брати участь у культурному житті батьківщини. Такі проєкти допомагають нашим дітям усвідомити себе українцями.

ТАБІР «МИ – НАЩАДКИ КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ»

Табір, як захід до Покрови, а також Дня захисника Вітчизни, пройшов у жовтні 2018 р. на Пелопоннескому півострові за організацією Асоціації «Українсько-Грецька Думка» у співпраці з Українсько-грецькою спілкою дружби «Фарос» під головуванням Міхаліса Родопулоса, Волонтерським рухом «Меценати для солдата», засновником якого є громадський діяч, шевченкознавець, мандрівник – Руслан Теліпський, під егідою Посольства України в Грецькій Республіці (Стор. 103). Учні нашої школи з радістю зустріли дітей Небесного Легіону з Волині. Спільні змагання, ігри, та просто спілкування з однолітками поклали по-

чаток дружбі українських дітей. Здається, навіть погода була прихильною до наших таборувальників. Ніжне осіннє сонечко наче заманювало наших дітей в тепле Іонічне море, яке пестливо обійняло їх своїми хвилями. Але це був не тільки відпочинок. Під час перебування на Пелопоннесі, 13 жовтня 2018 року українські діаспоряни Греції та гості з України взяли участь у Першому фестивалі “Зустріч світового Еллінізму” під гаслом “Усі разом – можемо”.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

В Україні щороку пишуть Диктант національної єдності. До цієї традиції вже багато років приєднується і наша школа. Свої сили випробовують усі – діти, вчителі, батьки, голова товариства Галина Маслюк. В цей день у школі панує святкова атмосфера. Всі з хвилюванням чекають результатів, адже це не жарт, стільки років поза межами рідної країни. Для дітей, які ростуть в іномовному середовищі, безумовно, досить складно. Найменші вихованці школи, дитсадка, які ще не вміють писати, висловлюються у свій спосіб. Цього року вони намалювали нашу калинову мову, створили всі разом колаж – рідну мамину і татову землю – Батьківщину!

ВОГОНЬ ПАМ'ЯТІ НЕ ГАСНЕ!

Щорічним ритуалом для наших учнів стало запалювання свічки пам'яті до вшанування жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. На загальношкільному відкритому уроці вчителька історії Ірина Пясецька розказала про причини і страшні факти голоду з тих часів. Розповідь про страшну трагедію України продовжила вчителька української мови і літератури Любов Грабна словами письменників і поетів. Присутня на заході українська поетеса в Греції Валентина Бачал продекламувала свій вірш "Голодомор". Спогадами своєї прабабці про липу, яка спасла життя всій родині,

поділилася вчителька географії Олена Хімич. А вихователька дитячого садочка "Рукавичка", Наталя Смоляник, пригадала оповідь свого батька про ті страшні роки голоду та поневірянь. Пам'ять – це нескінченна книга, в якій записано все: і життя людини, і життя країни. Наші діти повинні знати і пам'ятати, щоб в історії нашої рідної батьківщини не було більше таких чорних сторінок. Україна пам'ятає – світ визнає!

А наша малеча в День пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій, вчилася вшанувати хліб. Хліб – наша святиня. Він для кожного з нас звичний, як сонячне світло чи дихання. Багато є цінностей в українців: рідна мова, пісня, мати з батьком, і вся родина. Та є в нашого народу і щось найцінніше, без чого неможливе життя не тільки в Україні, а й в усьому світі – це хліб!

На уроці діти пригадували назви продуктів, виготовлених з борошна, проаналізували зміст прислів'я, ознайомилися з народним повір'ям. Навіть експромтом театралізували казку «Колосок». Та найголовніше, всі мали змогу самі переконатися, що хліб «живий», що він «росте», «дихає». Разом з вчительками Вікторією Тимчишин, Олександрю Куриляк, вихователькою Наталею Смоляник, діти замісили тісто, виготовивши попередньо

опару, та ліпили пампухи. Так з'явилося розуміння, що хліб на столі – це важка, копітка праця багатьох людей.

МАЙСТЕР-КЛАСИ

З ідеями про влаштування серії майстер-класів повернулися ми до Атен після відвідання Яворівщини під час Першого світового форуму українознавчих суботніх та недільних шкіл. Цей мальовничий куточок Львівщини – батьківщина всесвітньо відомої Яворівської іграшки, дав нам натхнення та поштовх познайомити учнів з цим самобутнім народним мистецтвом. Адже техніка виконання розпису не є надто складною: використовуються, зазвичай, чотири кольори та досить прості елементи орнаменту. Це саме те, що потрібно нашим непосидам! Заготовки дерев'яних коників нам вирізав учень нашої школи – Владислав Пиріг. Захід проводили вчителька початкових класів Вікторія Тимчишин та вихователька дитячого садочка «Рукавичка» Наталія Смоляник. Дізнавшись про майстер-клас, прибігли учні й грецької школи. Цікаво, яскраво, із захопленням розповідали дітям про Україну, про Яворівську іграшку, пояснювали техніку розпису, адже це були дітки різного походження, не тільки греки, але й діти з Албанії, Нігерії, Грузії тощо.

Кожне свято має свою родзинку. І на цьогорічному святі Миколая в Українській недільній школі, що при Асоціації «Українсько-Грецька Думка», новорічну ялинку дітки прикрашали власноруч розфарбованими Яворівськими кониками!

ТРАДИЦІЇ У РОБОТІ З БАТЬКАМИ

Що таке гарна школа, дитячий садок? На нашу думку, це єдина міцна команда однодумців з числа не лише педагогів, а й батьків, які діють в унісон. Взаємодіючи з батьками, сповідуємо принципи

педагогіки партнерства за Концепцією Нової Української Школи.

Наш освітній заклад налічує невелику кількість учнів, і це дозволяє організовувати збори батьків у форматі дружньої бесіди за круглим столом. Тут ознайомлюємося з планами роботи, укладаємо дорожню карту реалізації спільних заходів, обговорюємо нагальні проблеми.

І, як результат, наші батьки не стоять осторонь освітнього процесу. Вони завжди допомагають у підготовці до свят, чи інших важливих заходів. Підтримуємо роботу батьківського комітету, який організовує загальношкільні екскурсії. Стали традиційними щорічні поїздки на Тернопілля та гірськолижні курорти.

Вже багато років при нашій Асоціації діє ансамбль «Чарівна Рута», де в своє задоволення співають і батьки, і вчителі. Восени цей творчий колектив також взяв участь у Першому фестивалі «Зустріч світового Еллінізму» в Патрах.

ОЦІНКА НАШОЇ РОБОТИ. ВІДГУКИ БАТЬКІВ

Щире дякую та низький уклін усьому педагогічному колективу школи. Моя онука з великим бажанням відвідує цей заклад.

Лідія Журавльова

Школу відвідують мої діти – Дарина і Катя. Коли постало у нашій сім'ї питання вибору школи, то ми вибрали саме цей заклад, тому що в ньому затишно, комфортно, і тут працюють чуйні, ерудовані вчительки. А ще мені подобається, як педагоги організовують свята – чи то музичні, чи спортивні. Мені імпонує атмосфера на цих дійствах, шквал позитивних емоцій як у дітей, так і у батьків та гостей.

Олеся Харчистова

Р. S. Тільки систематична робота в тріаді **школа-учні-батьки** допоможе спільній справі – навчить дітей усвідомлювати себе українцями. Тоді з впевненістю будемо міцно тримати майбутнє нашої Держави!

